

ת"פ 46235/01/17 - מדינת ישראל נגד פלוני, אלמוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46235-01-17 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד אלכס ישראלוב ועו"ד אשר פרי

המאשימה

נגד

1. פלוני

2. אלמוני

שניהם ע"י עו"ד יורם דדיה

הנאשמים

הכרעת דין

מן הנימוקים שיפורטו להלן החלטתי לזכות את נאשם 1 מן העבירות של איומים ושל תקיפה הגורמת חבלה ולהרשיעו בעבירה של תקיפה סתם בלי הנסיבה המחמירה של תקיפה בחבורה. את נאשם 2 הרשעתי בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

כתב האישום:

1. לפי הנטען בכתב האישום, בתאריך 3.4.2016 בשטח בית הספר ע"ש *** ב*** "עלה חשד" שילד-

נער בן 14 שיכונה בהכרעת הדין בשם מיכאל היכה ילד בן 12 שיכונה בהכרעת הדין בשם דן^[1]. בעקבות התקרית בין הילדים התקשר דן (הילד שהוכה) לאביו, נאשם 1, והאב הגיע לבית הספר וכך גם נאשם 2 שהוא אביו של נאשם 1 (כלומר, סבו של דן). לפי הנטען בכתב האישום, במהלך בירור שנערך במשרדה של מנהלת בית הספר, איים נאשם 2 (סבו של דן) על מיכאל ש"יקרע אותו ויפתח אותו". לאחר הבירור נשלח מיכאל להמתין על ספסל במסדרון ובעודו יושב ניגש אליו נאשם 1 (אביו של דן) ותקף אותו ("תפס בחולצתו, ניער אותו, הצמיד פניו אל פניו של המתלונן והיכה באגרוף בפניו של המתלונן"). נאשם 1 מואשם גם בכך שבאותן נסיבות איים על המתלונן שיאנוס את אמו. לפי כתב האישום, נאשם 2 (סבו של דן) הצטרף לבנו והיכה בראשו של מיכאל באגרופים. אחת ממכות האגרוף של נאשם 2 פגעה לפי הטענה בפניה של יועצת בית הספר שניסתה להפריד בין הצדדים. מיכאל עצמו ניסה לפי כתב האישום להרחיק ממנו את הנאשמים בבעיטות. כתוצאה מהתקרית נגרמו למיכאל לפי הטענה חבלות בפניו ובראשו - נפיחויות סביב עיניו ושריטה מאחורי אזנו - וגם יועצת בית הספר נזקקה לטיפול רפואי.

גדר המחלוקת:

עמוד 1

2. הנסיבות הכלליות של האירועים בתיק זה אינן שנויות במחלוקת. אין מחלוקת שמיכאל היכה את דן וזו הייתה הסיבה לכך שהנאשמים, שהם כאמור לעיל אביו של דן וסבו של דן, הגיעו לבית הספר. אין מחלוקת גם כי מיכאל וסבו של דן השתתפו בשיחת בירור בחדר המנהלת. אין גם מחלוקת שנאשם 2 (הסב) היכה את מיכאל. הנאשמים חולקים על הפרטים הספציפיים של האירועים ומכחישים שאיימו על מיכאל. קו ההגנה המרכזי של הנאשמים במשפט היה שהתנהגותם הייתה מוצדקת לנוכח התנהגותו של מיכאל ואופיו הרע לטענתם.

הראיות:

3. הראיה המרכזית בתיק היא סרטון וידאו אילם שצולם במצלמת אבטחה ומתועדת בו התקרית האלימה בין הנאשמים לבין מיכאל. שני סרטונים אילמים נוספים צולמו באמצעות מצלמות אבטחה אחרות המוצבות בשטח בית הספר. בסרטון הנוסף הראשון נראית הגעתו של נאשם 1 (אביו של דן) לשטח בית הספר כשנאשם 2 (סבו של דן) כבר ממתין בתוך החצר. בסרטון השני שצולם דקות ספורות אחרי הגעת נאשם 1 לבית הספר, רואים את האב (נאשם 1) רודף בריצה אחרי מיכאל שנמלט מפניו. שלושת הסרטונים הוגשו על ידי התביעה בהסכמת ההגנה וסומנו ת/4.

4. בסרטון המרכזי (Avi.1) שתמונות מתוכו מופיעות מתחת לפסקה זו, מתועדת התקרית האלימה בין הנאשמים לבין מיכאל. בסרטון רואים שב-3.4.2016, שניות ספורות לפני השעה 12:00, מיכאל התיישב על ספסל בתוך מבנה בית הספר, בסמוך לכניסה לבניין. המורה ו"י (שהעידה במשפט), מחנכת כיתתו של מיכאל, נראית מגיעה למקום זמן קצר אחריו וניגשת לשוחח עמו. בשעה 12:01 מופיעים הנאשמים, יחד עם אשתו של נאשם 1, בפתח הבניין ונאשם 2 (סבו של דן) מכוון בהצבעה את נאשם 1 (אביו של דן) לעברו של מיכאל היושב על הספסל. אביו של דן ניגש למיכאל, מניח את ידו על כתפו ואומר לו דבר מה (בשעה 12:01:49). באותו רגע אשתו של נאשם 1 מנסה למשוך אותו לאחור על מנת שיעזוב את מיכאל, אך הוא מנער אותה מעליו ופונה שוב אל מיכאל - הפעם במחווה עוינת עם כף ידו מול פניו של מיכאל שעדיין יושב על הספסל. את המחווה ניתן לפרש כביטוי גופני לשאלה "מי אתה חושב שאתה?" או "מה אתה חושב לעצמך?" או לשאלה דומה. הסרטון הוא כאמור אילם, אך אין ספק כי לא מדובר במחווה ידידותית. בשלב זה נראה מיכאל קם מן הספסל, ונאשם 1 תופס בחולצתו בעוד המורה י' מנסה לחצוץ ביניהם ללא הצלחה. מיכאל דוחף בגופו קדימה בעוד נאשם 1 ממשיך לאחוז בחוזקה בחולצתו. בשלב מסוים תופס נאשם 1 בפניו של מיכאל והודף אותו בחוזקה לאחור באמצעות ידו האוחזת בפניו. אשתו של נאשם 1 והמורה י' מנסות להפריד בינו לבין מיכאל. בשלב זה מצטרף נאשם 2 (סבו של דן) לתקיפתו של מיכאל - הוא שולח את אגרופו מספר פעמים מעל האנשים העומדים בינו לבין מיכאל ופוגע בראשו של מיכאל. מיכאל בועט בתגובה בסב, ונאשם 1 (האב) בועט אף הוא בניסיון לפגוע במיכאל. היועצת ו"ר (ע"ת 3) מצטרפת לניסיונות להפריד בין הנצים, סופגת את אחד מאגרופיו של הסב בעודה מנסה לגונן על מיכאל ומוטחת אל הקיר. בסך הכל נראה נאשם 2 (הסב) חובט 4 פעמים באגרופו באופן התקפי מובהק (כלומר, לא כהתגוננות). בסרטון נראית בבירור פגיעת מכת האגרופ הראשונה בראשו של מיכאל והפגיעה שספגה היועצת ממכת האגרופ השנייה. שני האגרופים הנוספים הוטחו בשלב שמיכאל ניסה להימלט מן המקום אל חצר בית הספר. בשעה 12:02 נראה מיכאל עוזב

את המקום בריצה לכיוון החצר. מספר שניות אחר כך נאשם 1 (האב) משתחרר מהאנשים המנסים לעצור בעדו ומתחיל לרוץ לכיוון שאליו רץ מיכאל. יצוין כי לאורך כל התקרית נראית אשתו של נאשם 1 מנסה למנוע ממנו מלפגוע במיכאל.

תמונה 1 מן הסרטון: נאשם 1 מניח את ידו על כתפו של מיכאל

תמונה 2 מן הסרטון: נאשם 1 מנופף בידו מול פניו של מיכאל

תמונה 3 מן הסרטון: נאשם 1 דוחף את מיכאל בחוזקה בפניו או חובט בו באגרופו.

תמונה 4 מן הסרטון: נאשם 2 חובט באגרופו בראשו של מיכאל

תמונות 5 ו-6 מן הסרטון: נאשם 2 מנסה לחבט שוב באגרופו במיכאל, אך פוגע ביועצת בית הספר ו"ר. באותו זמן אשתו של נאשם 1 מנסה למנוע ממנו מלהתקרב למיכאל.

תמונה 7 מן הסרטון: נאשם 2 מנסה להכות שוב באגרופו את מיכאל בעת שהאחרון מנסה לברוח אל חצר בית הספר, בעוד אשתו של נאשם 1 מנסה למנוע מנאשם 1 מלהתקרב למיכאל.

תמונה 8 מן הסרטון: נאשם 1 בועט לכיוונו של מיכאל שנמלט אל החצר.

5. מיכאל תיאר בעדותו בבית המשפט את התקרית שהתרחשה בינו לבין דן ואשר בה היכה לדבריו את דן

באמצעות "כאפה ובעיטה"^[2] ואף הרים כיסא לעברו אך נעצר על ידי חברו. תקרית זו התרחשה בהפסקה שקדמה לתקרית נושא כתב האישום. לטענתו, הסיבה למעשיו הייתה שדן דחף וקילל אותו. עוד העיד שבעקבות התקרית עם דן הוזמן לבירור במשרדה של המנהלת ובמהלכו נשאל מדוע היכה את דן והשיב שזו הייתה "כאפה חינוכית". בתגובה לדבריו אלה איים עליו לטענתו נאשם 2 (סבו של דן)

שהוא "ישבור לו את כל העצמות"^[3]. לדבריו, בתום הבירור הודיעה לו המנהלת שמוטל עליו עונש של אי יציאה להפסקות, ושלחה אותו לשבת על הספסל מחוץ לחדר. בעת שהמתין על הספסל הגיע למקום

נאשם 1 (אביו של דן) וצעק עליו: "אני אאנס את אמא שלך, אחכה לך מתחת לבית. אהרוג אותך"^[4] (בהמשך עדותו טען שאיומים אלה הושמעו גם בעת שנאשם 1 רדף אחריו בחצר^[5]). על כך השיב לנאשם 1 במילים: "מי אתה?" וקם ונענה בצעקות. לדבריו, קם "בגישה של: מה אתה רוצה ממני?"^[6]. אחר כך הנאשמים החלו "לשלוח בוקסים ובעיטות" והוא נפגע גם מאגרופיו של הסב^[7]. הוא ברח מפניהם כשנאשם 1 (האב) רודף אחריו ומקללו. לבסוף הוא עצמו טיפס על גדר בית הספר וברח. לדבריו, כתוצאה מתקיפתו נגרמו לו "פנס בעין", שריטה מאחורי האוזן וכאבה לו הבטן^[8] והוא

טופל במרפאה. מיכאל הכחיש את טענת נאשם 1 שכשישב על הספסל אמר לו שיהרוג את דן בנו[9]. מיכאל גם הכחיש את טענת הנאשמים שתקף את אשתו של נאשם 1 וקרע את חולצתה[10].

6. כתוצאה מהתקיפה המתוארת סבל מיכאל מחבלות שתועדו בתמונות שצולמו ביום התקרית על ידי חוקר מז"פ, ושבהן ניתן לראות שריטה על צווארו של מיכאל ונפיחויות מתחת לשתי עיניו[11]. בדו"ח רפואי ממרפאת "טרם" בבני ברק תועדה נפיחות בפניו של מיכאל וחבלות יבשות[12].

7. מחנכת כיתתו של מיכאל, ו"י, סיפרה בעדותה במשטרה שהוגשה כתחליף לעדותה הראשית[13] כי הוזמנה לשיחת בירור במשרדה של מנהלת בית הספר בניסיון לברר את נסיבותיה של התקרית שאירעה באותו יום בין מיכאל לדן. במהלך שיחת הבירור אמר מיכאל שהוא יחנך את דן, ובתגובה החל סבו של דן (נאשם 2) לכעוס ולהתלהם. בין היתר אמר הסב: "אני אפתח אותו אני אקרע אותו"[14]. לדבריה, גם צוות בית הספר כעס על כך שמיכאל אמר שהוא יחנך את דן, והצוות הטיל עליו עונש של אי יציאה להפסקות, אך סבו של דן כעס וביקש שיוטל עליו עונש חמור יותר. לאחר השיחה יצאה לשוחח עם מיכאל וראתה את אביו של דן (נאשם 1) ניגש למיכאל ומכה אותו - "פשוט נתן למיכאל בוקס, ראיתי אותו בפירוש עם כל היד שלו שמלאה קעקועים"[15]. גב' י' ציינה שגם האישה שהייתה עם נאשם 1 ניסתה לעצור אותו, ושבשלב מסוים מיכאל ניסה להחזיר. בתשובה לשאלה מי תקף קודם השיבה העדה: "האבא תקף את הילד"[16]. בחקירתה הנגדית של העדה הסניגור כלל לא ניסה לתקוף את עדותה אשר לאופן התרחשות האירועים. יצוין שגב' י' היא האישה ששיערה שיבה הנראית בתמונות שהובאו לעיל מתוך סרטון מצלמת האבטחה.

8. יועצת בית הספר בעת האירוע, ו"ר, העידה כי הוזמנה להצטרף לשיבת הבירור במשרד המנהלת. לדבריה, סבו של דן (נאשם 2) עזב את הישיבה לפנייה, וכשיצאה מהמשרד זמן קצר אחריו ראתה את הסב תוקף את מיכאל באגרופים לפניו[17]. במקום ראתה גם את אביו של דן (נאשם 1) והיא "חושבת שגם הוא הרביץ"[18]. היועצת תיארה כי נכנסה בין סבו של דן (נאשם 2) לבין מיכאל וחטפה גם היא אגרופים במצח ונפלה[19]. לדבריה, בעקבות זאת הייתה 10 ימים בבית והלכה להיבדק במרפאה ולבדיקות שמיעה (ראו גם ת/6). למחרת נפלו לה כתרים שהיו על שיניה הקדמיות. העדה מסרה כי לא ראתה את מיכאל תוקף את אשתו של נאשם 1 ושהיא חושבת שלא עשה כן[20]. העדה הייתה נחרצת בטענתה שמי שנתן לה את האגרופ הוא נאשם 2 (הסב) ולא מיכאל, ושמכאל התגונן והיא אינה זוכרת אם ממש נתן מכות. את התקרית סיכמה בכך ש"הייתה אלימות נטו - גם כלפי התלמיד שלי וגם כלפיי"[21].

9. בעדותה של מנהלת בית הספר, א"מ, במשטרה שהוגשה במשפט חלף עדות ראשית[22], היא תיארה את ישיבת הבירור שקיימה במשרדה בנוכחות מיכאל וסבו של דן. לדבריה, בישיבה מיכאל היה "מאוד מתריס" ואמר שהוא "רוצה לחנך את הנכד". היא העידה כי ראתה את מעשיו של מיכאל כלפי דן בחומרה וכי התכוונה להענישו על כך. זמן מה לאחר צאתם של מיכאל והסב ממשרדה, הוזעקה על ידי

תלמידים שאמרו לה שהנאשמים מכים את מיכאל ולכן היא התקשרה לקב"ט העיריה וביקשה ממנו להזעיק את המשטרה (העדות לעניין הדיווח של התלמידים היא עדות שמיעה שאינה קבילה לעניין אמיתות הדברים). המנהלת הוסיפה וסיפרה שזמן קצר אחר כך היועצת נכנסה לחדרה ואמרה לה שסבו של דן (נאשם 2) "נתן לה בוקס". המנהלת מסרה בעדותה בבית המשפט שלא הייתה עדה לתקרית האלימה עצמה וצפתה מאוחר יותר בתיעודה במצלמת האבטחה. בחקירתה הנגדית אמרה העדה כי היא בטוחה שנאשם 2 לא תכנן מראש להכות את מיכאל והעניינים יצאו משליטה כאשר מיכאל אמר בישיבה שהוא "מחנך" את נכדו של נאשם 2[23].

10. כל אחד מן הנאשמים מסר שלוש עדויות במשטרה והעיד גם במשפט. בעדויותיהם הרחיבו הנאשמים בתיאור נסיבות הרקע של שני הילדים המעורבים. כפי שאפרט להלן, בעדויות אלה הציגו הנאשמים גרסה משתנה ומתפתחת בכל הנוגע לתקרית נושא כתב האישום. בגרסה הראשונית המעיטו הנאשמים עד מאד בחלקם באירועים והציגו אותה למעשה כהגנה עצמית, אך בגרסאות שמסרו לאחר שהוצג להם סרטון מצלמת האבטחה הודו בצורה רחבה יותר בחלקם בתקרית עם מיכאל.

11. בעדותו במשטרה ביום התקרית^[24] סיפר נאשם 1 כי בנו דן התקשר אליו בבוקר אותו יום בבכי וסיפר לו כי הוכה על ידי מיכאל. הוא הגיע לבית הספר כחצי שעה אחרי אביו, נאשם 2, שסיפר לו בזעזוע על כך שבמהלך שיחת הבירור אמר מיכאל ש"הביא לדן מספר כאפות כי הוא צריך לחנך אותו". לדברי נאשם 1, עם כניסתו לבית הספר ראה את מיכאל יושב על ספסל, ניגש אליו ואמר לו "בצורה יפה": "אתה בחיים לא תרים יד על הבן שלי" ובתגובה אמר לו מיכאל: "מי אתה בכלל? יא בן זונה. אני הורג את הבן שלך היום". לטענתו, מיכאל דחף אותו והוא דחף בחזרה ואחר כך מיכאל בעט בו והוא בעט בחזרה^[25]. בהמשך העדות הוסיף וטען שמיכאל גם נתן לו אגרוף^[26]. עוד תיאר כי מיכאל דחף את אשתו, שניסתה להפריד ביניהם, וקרע את חולצתה. לאחר מכן לדבריו התחיל מיכאל לברוח והוא רדף אחריו.

12. בעדותו השנייה במשטרה^[27] שבה נחקר נאשם 1 כחשוד, הוא עיבה את גרסתו מן העדות הראשונה. כך למשל טען שאביו סיפר לו שמיכאל אמר בשיחת הבירור שהיה יכול לשלוח את דן לחדר מיון ושהתריס כלפי אביו (נאשם 2) במילים: "מי אתה בכלל?". נאשם 1 חזר על טענותיו מן העדות הראשונה על אודות חילופי הדברים בינו לבין מיכאל בפתח התקרית ועל הטענה שמיכאל דחף אותו ואת אשתו ואף קרע את חולצתה של אשתו. לדבריו, "נהייתה מהומה, זה לא משהו שציפיתי שיקרה, הוא קפץ אליי אז הדפתי אותו, הייתה תגרה כזו, שלחתי ידיים. יכול להיות שפגע לו באזור הפרצוף. הוא בעט בי אבל לא היה הרבה חיכוך. זה עניין של שניות. הפרידו בינינו הרבה אנשים, ואז הוא ברח. התחלתי לרדוף אחריו, ולא הצלחתי לתפוס אותו"^[28]. נאשם 1 חזר ואמר כי ניסה גם להחזיר בעיטה למיכאל. נאשם 1 הכחיש שאמר למיכאל שיאנוס את אמו ויחכה לו מתחת לבית. את עדותו זו סיכם נאשם 1 בכך ש"זה הגנה עצמית, אולי הוא נחבל אבל הוא התחיל את הדחיפות".

13. בעדותו השלישית במשטרה^[29] שנגבתה מייד לאחר שנאשם 1 צפה בסרטון האבטחה המתעד את

התקרית בינו לבין מיכאל (AVI.1), תיאר נאשם 1 את מעשיו כך: "תפסתי אותו במעיל, נתתי לו אגרוף בפנים ביד שמאל" [30]. לדבריו, בעוד מיכאל הצליח לפגוע בו בבעיטה הוא ניסה ללא הצלחה לבעוט בו. נאשם 1 שב והכחיש את הטענה שהשמיע איומים כלפי מיכאל. נאשם 1 לא ידע להסביר כיצד נגרמו למיכאל החבלות והביע עמדה נחרצת שלא הוא גרם אותן. לדבריו, רק בצפייה בסרטון ראה כי אביו (נאשם 2) "קפץ" על מיכאל.

14. בעדותו הראשית בבית המשפט חזר נאשם 1 וסיפר על חילופי הדברים במהלך שיחת הבירור שעליהם סיפר לו אביו. נאשם 1 חזר גם על טענתו כי פנה אל מיכאל רק כדי לדבר איתו ומיכאל הוא שקם לעברו ואמר לו שעוד באותו היום ירצח את בנו, והתחיל להתקוטט איתו. המגע הפיזי ביניהם היה קצר מאד כיוון שהפרידו ביניהם. בחקירתו הנגדית הסביר נאשם 1 את מעשיו כך: "יצא ממני פרץ של אלימות, אך ורק בגלל שהילד מיכאל קם אלי ואמר לי: 'אני ארצח את הבן שלך'. הוא בא אלי. הוא בא לתקוף אותי" [31]. אחר כך אמר: "אני לא תקפתי אותו. זה תגרה. הוא נתן לי אגרוף" [32]. בתשובה לשאלה מי היכה ראשון, השיב נאשם 1: "הוא קם אלי...אני לא זוכר מי נתן את המכה הראשונה אבל אני חושב שהוא תפס אותי בחולצה בחזה" [33]. לעומת זאת, אמר נאשם 1 שאינו זוכר שתפס את מיכאל בחולצתו [34]. נאשם 1 אמר שאינו זוכר שתפס את מיכאל והיכה אותו בפניו באגרופו גם לאחר שהתובע עימת אותו עם דבריו בעניין זה בחקירת המשטרה. נאשם 1 שב והכחיש שאיים על מיכאל כאמור בעדותו של האחרון. לטענת נאשם 1 הוא רדף אחרי מיכאל כיוון שרצה למוסרו למשטרה.

15. בעדותו הראשונה במשטרה^[35] העיד נאשם 2 כי נכדו דן התקשר וסיפר לו בבכי כי הוכה וביקש ממנו לבוא לאסוף אותו מבית הספר. הוא ניגש למנהלת שזימנה בעקבות תלונתו את דן ומיכאל לבירור. במהלך הבירור אמר מיכאל כי נתן לדן "כאפות כדי לחנך אותו". לאחר שהוא (נאשם 2) אמר למיכאל שהוא מרשה לו לקלל את דן, אך לא להרים עליו ידיים, התריס כלפיו מיכאל במילים: "מי אתה בכלל?" והוא (נאשם 2) השיב לו שעליו להתבייש בדבריו, שהרי הוא יכול היה להיות סבא שלו, ולמנהלת אמר שאם לא יעצרו את מיכאל עכשיו בעוד שנתיים יצטרכו "לתת לו קנטינות" (כלומר, הוא יהיה בכלא). עם הגיעו של נאשם 1 (אביו של דן) לבית הספר הראה לו הסב מיהו מיכאל, והאב ניגש אליו ואמר לו: "אם עוד פעם תרביץ לדן אתה תהיה בבעיה". בתגובה קם מיכאל והתריס כלפי האב במילים: "מי אתה בכלל? היום אני הורג את הבן שלך". לדבריו, אביו של דן "נצמד לילד הזה [מיכאל] ואז מיכאל דחף את **** [האב] ואשתו של הבן שלי...ניסתה להפריד ביניהם ו[מיכאל] נתן לה מכה ליד החזה וקרע לה את החולצה". בתשובה לשאלה מי עוד היה במקום השיב נאשם 2: "היועצת. לא יודע את שמה, הייתה שם ואמרה שקיבלה מכה ממני כי גם אני ניסיתי להפריד" [36]. בתשובה לשאלה האם מישו תקף את מיכאל אמר נאשם 2: "כן. היו דחיפות מצד שני הצדדים. בן שלי דחף אותו גם כן. הילד הזה ברח והבן שלי רדף אחריו כדי לתפוס אותו" [37].

16. בעדותו השנייה במשטרה [38] חזר נאשם 2 על תיאור הרקע לאירועים כפי שמסר בעדותו הראשונה, אך זאת בהבדלים מסוימים. כך למשל בעדות שניה זו אמר למיכאל במהלך הבירור שאם יוציא את הידיים מהכיסים (כלומר, אם ירביץ) יהיה בבעיה [39] - דברים שאת אמירתם ייחס בעדותו הראשונה דווקא לבנו. בעדותו זו גם הודה הסב (נאשם 2) שהיכה את מיכאל. כדבריו: "אני מהצד גם הרמתי יד,

שפגעה בו לא יודע בדיוק איפה"^[40]. הוא גם הוסיף וציין שבתגובה לדבריו המתריסים של מיכאל על כך שיהרוג את דן, אמר לו (נאשם 2): "יא בן זונה. את מי אתה תהרוג?". בתגובה לשאלת החוקר האם הוא מבין כי תקף את מיכאל השיב: "באורגניל אני מבין... אבל כשמיכאל אמר 'היום אני יהרוג את הבן שלך'^[41] לא יכולתי שלא להגיב... שאלה: נתת לו אגרוף? כן, שלחתי את היד לכיוון הראש, הכתף..."^[42]. ובתגובה לצפייה בתמונות המתעדות את הפגיעה שנגרמה למיכאל אמר: "אני מצטער שהרמתי עליו יד, חבל שהמנהלת לא עשתה שום דבר"^[43]. בעדות זו אף הוסיף נאשם 2 כי כדי לחנך את מיכאל אמר לו במהלך הבירור: "תשמור על הידיים שלך לעצמך, אם לא, אני אשבור לך את הידיים"^[44].

17. בעדותו השלישית במשטרה^[45], שנמסרה מייד לאחר שניתן לנאשם 2 לצפות בסרטון המתעד את התקרית האלימה בינו לבין מיכאל, הודה נאשם 2 כי בסרטון הוא נראה מכה באגרופיו את מיכאל מספר פעמים.

18. בעדותו של נאשם 2 (סבו של דן) בבית המשפט הוא חזר על תיאור השתלשלות העניינים המקדמית שאותה תיאר בעדותיו במשטרה. נאשם 2 גם הרחיב בתיאור נסיבות חייו של דן שהיוו רקע לאירועים וליחסו המגונן כלפיו. נאשם 2 הודה כי אמר למיכאל במהלך הבירור ש"אם ירים שוב ידיים הוא ישבור לו אותן"^[46]. לגבי התקרית עצמה אמר: "זה יצא מהשליטה שלי... נתתי לו בוקס או שתיים ואני מודה ואני אבא של המודה"^[47]. כמו כן הודה כי היועצת ספגה מכה מידי: "היא קפצה לחסום אותי אז היא קיבלה ממני מכה. התנצלתי בפניה באותו זמן. אפילו לא זכרתי"^[48].

הכרעה:

19. ניתוח הראיות שהובאו לעיל מעלה כי ביום 3.4.2016 אכן הייתה תקרית אלימה בין הנער המתלונן מיכאל בן ה-14 לבין הילד דן בן ה-12. על כך לא חולק גם מיכאל עצמו. בעקבות תקרית זו הגיעו לבית הספר סבו של דן שהוא נאשם 2 ומאוחר יותר גם אביו של דן שהוא נאשם 1. אין מחלוקת ממשית גם לגבי העובדה שבמהלך שיחת הבירור שערך צוות בית הספר בהשתתפות מיכאל וסבו של דן (נאשם 2) אמר מיכאל שנתן לדן "כאפה" כדי לחנכו, ושאימרה זו הרגיזה את נאשם 2, שאיים על מיכאל שיפגע בו. מוכן אני להניח לטובתו של נאשם 2 שאכן דברי האיום שהשמיע כלפי מיכאל נוסחו באופן הקושר בין התנהגותו של מיכאל להתנהגותו של נאשם 2. כלומר, רוח דבריו של נאשם 2 היה שאם מיכאל ירים יד על דן, הסב ישבור את ידיו (התניה זו לא הופיעה בעדויותיהם של מיכאל ושל המחנכת ו"). גם כך מדובר באיום לפגוע שלא כדין במיכאל, שנאמר על מנת להפחידו ומהווה עבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין. יתכן שעל רקע נסיבות אמירתם דבריו אלה של נאשם 2 לא היו מובילים לנקיטת

צעדים נגדו אלמלא התפתחו העניינים כפי שהתפתחו בהמשך.

20. סרטון מצלמת האבטחה המרכזי שבו תועדה התקרית האלימה בין הנאשמים לבין הנער מיכאל הוא בהיר במידה מספקת על מנת לבסס את הקביעה שהנאשמים אמנם תקפו את הנער מיכאל ולא התגוננו בלבד כטענתם בראשית חקירתם. הסרטון השלישי שבו נראה נאשם 1 רודף בריצה אחרי מיכאל בחצר בית הספר, רק מעצים בהקשר זה את מה שתועד בסרטון המרכזי. כמפורט לעיל, בסרטון המרכזי רואים כי מי שיצר את המגע הפיזי הוא נאשם 1 שניגש לנער מיכאל בעת שהאחרון ישב על הספסל והניח יד על כתפו ואחר כך נופף אותה מול פניו. כשהנער מיכאל קם, אחז נאשם 1 בחולצתו ואחר כך דחף אותו בחוזקה בפניו. בהקשר זה אציין כי אמנם בחקירת המשטרה הודה נאשם 1 כמפורט לעיל בכך שחבט באגרופו בפניו של מיכאל וכך העידה גם המחנכת ו"י, אך מהסרטון נראה שלא מדובר במכת אגרופ ממש, אלא בתפיסת פניו של מיכאל באמצעות כף היד ודחיפה חזקה שלהם לאחור. לפי הסרטון, עד לשלב זה לא נקט מיכאל כל אלימות (בכך תומכת גם עדותה של המחנכת ו"י שנכחה במקום והעידה על כך שהאב הוא שנקט ראשון באלימות). מכאן שהאחריות לפתיחת התקרית מוטלת על כתפי נאשם 1 ולא יכולה לעמוד לו טענת הגנה עצמית. מן הסרטון עולה בבירור כי גם לטענתו של נאשם 1 כאילו מדובר היה בתגרה שוות צדדים לא היה בסיס. צפייה בסרטון מעלה אפשרות ממשית שהשריטה מאחורי אזנו הימנית של מיכאל נגרמה כתוצאה מאותה דחיפה חזקה שדחף אותו נאשם 1 בעת שהוא אחז בפניו, אך הואיל ומיכאל לא העיד על כך באופן מפורש, אני מוצא כי לא ניתן לקבוע ברמה שמעבר לכל ספק סביר שנאשם 1 גרם חבלה זו או לחבלה ספציפית כלשהי. עוד אציין שלנוכח מידת ההוכחה הנדרשת בפלילים אני מוכן להניח לטובת הנאשמים שמיכאל אמנם התגרה בנאשם 1 באמירותיו שעליהן העידו, אך גם בגרסתן החמורה של אמירות אלה (איום להרוג את דן), אין משום הצדקה משפטית לתקיפתו הפיזית של מיכאל על ידם.

21. הואיל וטענתו של מיכאל שנאשם 1 איים עליו שיחכה לו מתחת ביתו, יאנוס את אמו וירצח אותו לא נתמכה בעדות של מי מהנוכחים במקום לרבות היועצת והמחנכת, והואיל ובראשית טען שנאשם 1 אמר זאת במהלך התקרית האלימה ואחר כך טען שאמר לו זאת בעת שרדף אחריו בחצר, וכדי ליישב בין שתי הגרסאות אמר שנאשם 1 אמר פעמיים את אותם הדברים, אני קובע כי אמירת הדברים לא הוכחה מעבר לספק סביר ואני מזכה את נאשם 1 מהעבירה של איומים.

22. סרטון האבטחה לא מותיר כל מקום לספק אשר לחלקו של נאשם 2 בתקיפתו של הנער מיכאל. בסרטון הוא נראה מצטרף לבנו (נאשם 1) בתקיפתו של מיכאל וחובט 4 פעמים באגרופו. בסרטון רואים היטב איך מכת האגרופ הראשונה שמונחת על ידי נאשם 2 פוגעת בראשו של מיכאל. מכה זו הונחתה בלי שמיכאל יצר כל מגע עם הסב קודם לכן (בעקבותיה בועט מיכאל בכיוונו של הסב). בהמשך הסרטון רואים את יועצת בית הספר ו"ר נפגעת ממכת האגרופ השנייה שהנחית נאשם 2 בכיוונו של הנער מיכאל (עדויות של היועצת על כך שהסב תקף את מיכאל באגרופים ושהיא נפגעה מאחד מהם, רק מחזקת את מה שנראה בבירור בסרטון האבטחה). לפי הסרטון את שני האגרופים הנוספים הנחית הסב לכיוונו של מיכאל בעת שהאחרון ניסה להימלט לחצר. הסרטון בתוספת עדותו של מיכאל על כך שהחבלות בפניו נגרמו כתוצאה מתקיפתו נושא כתב האישום אינם מותירים ספק בכך שאגרופיו

של נאשם 2 הם שגרמו את הנפירות בפניו של הנער מיכאל ("פנסים" בעיניים). במעשיו אלה של נאשם 2 הוא עבר עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק העונשין כלפי מיכאל ועבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין כלפי היועצת (התביעה לא יחסה לו עבירה של תקיפה הגורמת חבלה כלפי היועצת).

23. בכתב האישום נטען כי העבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית נעברה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין - כלומר, על ידי שניים שחברו יחד לשם ביצוע העבירה. צפייה בסרטון כמו גם קריאת העדויות מעלים כי הנאשמים לא הגיעו למקום בכוונה להכות יחדיו את הנער מיכאל. נשאלת השאלה אם כן האם נוצרה ביניהם "שותפות ספונטנית" לתקיפתו של מיכאל (לעניין זה ראו למשל: ע"פ 259/97 סובחי בשתאווי נ' מדינת ישראל (1998)). לאחר שקראתי ובחנתי את עדויות הנאשמים וצפיתי מספר פעמים בסרטון מצלמת האבטחה הגעתי למסקנה שנאשם 2 בחר להצטרף לבנו, נאשם 1, בתקיפתו של הנער מיכאל לאחר שראה אותו תוקף אותו באחיזה בחולצתו ובדחיפתו החזקה בפניו. לעומת זאת, לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי נאשם 1 היה מודע לכך שנאשם 2 הצטרף לתקיפה. זאת, כיוון שנאשם 1 טען לאורך כל הדרך שלא היה מודע לכך שאביו (נאשם 2) הצטרף לתקיפה, וכיוון שבצפייה בסרטון נראה כי מבטו של נאשם 1 אינו מופנה לכיוונו של נאשם 2 בשום שלב של התקרית.

24. מצב דברים זה שבו שני אנשים תוקפים אדם שלישי כאשר התוקף הראשון אינו מודע לכך שהצטרף אליו תוקף נוסף, מעורר את השאלות אם יש לראות בנאשמים מבצעים בצוותא של העבירה ואם ניתן לייחס להם את הנסיבה המחמירה שבסעיף 382(א) לחוק העונשין - כלומר, שהם חברו יחד לביצוע התקיפה.

25. סעיף 29 לחוק העונשין המגדיר מיהו מבצע עבירה קובע:

29. מבצע

(א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

(ג) ...

(ד) ...

26. במקרה שבפניי אין ספק ששני הנאשמים שהם אב ובנו תקפו באופן סימולטני את מיכאל מאותה סיבה (האב, נאשם 1, התחיל בתקיפה ומרגע הצטרפותו של הסב, נאשם 2, התקיפה היא סימולטנית כשהתוקף העיקרי הוא נאשם 2). מבחינה התנהגותית אין כל ספק שמדובר בתקיפה משותפת של שני הנאשמים את מיכאל - כלומר, מבחינה התנהגותית נוצרה ביניהם שותפות ספונטנית לביצוע העבירה.

27. עם זאת, הואיל ואין ראייה לכך שהנאשמים החליטו מראש לתקוף יחד את מיכאל ולא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי נאשם 1 היה מודע לכך שנאשם 2 הצטרף לתקיפה, לא ניתן לייחס לנאשם 1 יצירת שותפות עם נאשם 2 או לראות בו מבצע בצוותא של העבירה. אם זהו המצב ניתן להטיל עליו אחריות רק בגין חלקו האישי בתקיפה. כיוון שכך וכיוון שאינני יכול לקבוע מעבר לספק סביר כי אחת החבלות נגרמה כתוצאה ממכותיו של נאשם 1 דווקא, אלא קיימת האפשרות שכל החבלות נגרמו על ידי נאשם 2, אני מרשיע את נאשם 1 בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

28. לעומת זאת, אין ספק כי נאשם 2 ביקש להצטרף לבנו נאשם 1 בתקיפתו של מיכאל. כלומר, לא רק שמבחינה התנהגותית הוא הצטרף לנאשם 1 בתקיפתו של מיכאל ויצר איתו שותפות ספונטנית בתקיפה, אלא שהוא עשה זאת במודעות מלאה לכך שהוא מצטרף לבנו התוקף אף הוא את מיכאל. אינני רואה כל הבדל בהקשר זה בין נאשם 2 לכל אדם אחר המצטרף לאנשים התוקפים אדם כלשהו והופך בהצטרפותו את ה"קרב" לבלתי הוגן ומפחיד ומסוכן יותר לאדם המותקף. המודעות או היעדר המודעות של האנשים שאליהם מצטרף התוקף אינה משפיעה בשום אופן על חומרת מעשיו ודרגת האשם של מי שבחר באופן מודע להצטרף לתקיפה המשותפת. לכן אני סבור שבמצב דברים זה יש לראות את נאשם 2 כמבצע בצוותא ביחד עם בנו גם אם הבן לא היה מודע לכך שאביו הצטרף לתקיפתו של מיכאל (כאמור לעיל, לא הוכח מעבר לספק סביר שהבן היה מודע לכך). בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק כמבצע בצוותא של העבירה ניתן לייחס לנאשם 2 אחריות לכל חלקי התקיפה - אלו שביצע בעצמו ואלו שביצע בנו נאשם 1. מכאן שניתן לייחס לו אחריות גם לכל החבלות שנגרמו למיכאל כתוצאה מתקיפתו. לפיכך, אני מרשיע את נאשם 2 בכך שעבר כלפי מיכאל עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. אני מייחס לנאשם זה אחריות לכל החבלות שנגרמו למיכאל כפי שתיאר בעדותו וכפי שהן מתוארות במסמכים הרפואיים - כלומר, נפוחות סביב עיניו ושריטה מאחורי אוזן ימין.

29. סעיף 382(א) לחוק העונשין קובע -

382. תקיפה בנסיבות מחמירות

(א) נעברה עבירה לפי סעיף 379 או 380 כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם דינו של כל אחד מהם - כפל העונש הקבוע לעבירה.

30. בע"פ 4693/01 **מדינת ישראל נ' אנטולי בביזאיב** (2002) קבע בית המשפט העליון בדעת רוב כי הניסוח "כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם" אינו מחייב קיומו של תכנון מוקדם אלא הוא מכוון לביצוע בצוותא של העבירה. הא ותו לא. כלומר, הנסיבה המחמירה מתקיימת כאשר העבירה בוצעה בצוותא על ידי שני אנשים או יותר שנכחו במקום ביצוע העבירה (דרישה שאינה קיימת לגבי ביצוע בצוותא באופן כללי) ואין צורך בתכנון מוקדם של ביצוע התקיפה המשותפת.

31. אם קוראים את סעיף 382(א) כדורש ביצוע בצוותא ונוכחות במקום של המבצעים ולא מעבר לכך, הרי שיש מקום לקבוע כי נסיבה מחמירה זו מתקיימת בעניינו של נאשם 2, שכבר קבעתי שיש לראותו כמי שביצע בצוותא את העבירה יחד עם נאשם 1, כיוון שתקף את מיכאל כשהוא מודע לכך שהוא מצטרף בכך לבנו שהחל בתקיפה עוד קודם לכן והמשיך בה במקביל אליו. השאלה האם נאשם 1 היה מודע להצטרפותו של נאשם 2 אליו אינה רלבנטית לקביעת חומרת מעשיו ומידת אשמו של נאשם 2, שבחר להפוך את תקיפתו של מיכאל לתקיפה בחבורה, שהיא מסוכנת ומפחידה בהרבה עבור הקרבן בין היתר בשל הקושי הגדול יותר להתגונן בפניה, שהופך אותה גם לבלתי הוגנת.

32. בשולי הדברים אני דוחה את טענת הנאשמים שמיכאל תקף את אשתו של נאשם 1. האישה לא העידה במשפט לתמיכה בטענה זו, ובסרטון ממצלמת האבטחה רואים בבירור כי במהלך כל התקרית ניסתה להרחיק את נאשם 1 ממיכאל. אם נפגעה אשתו במהלך התקרית היה זה באשמתו של נאשם 1 שנאבק בניסיונה זה של אשתו ודחק אותה לכיוונו של מיכאל. אין בסרטון כל סימן לכך שמיכאל תקף את אשתו של נאשם 1, שאולי נפגעה באופן בלתי מכוון לחלוטין, אך באשמת בן זוגה. בעניין זה מקובלות עלי לחלוטין עדותו של מיכאל ועדותה של יועצת בית הספר ו"ר.

33. לסיכום:

א. אני מזכה את נאשם 1 מעבירת האיומים ומן העבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש שנעברה בנסיבות מחמירות. אני מרשיע את נאשם 1 בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ב. אני מרשיע את נאשם 2 בשלוש העבירות המיוחסות לו בכתב האישום: איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; תקיפה הגורמת חבלה ממשית שנעברה על ידי שניים, לפי סעיפים 380 ו-382(א) לאותו חוק ותקיפה סתם לפי סעיף 379 לאותו חוק. אני מייחס לנאשם זה אחריות לכל החבלות שנגרמו למיכאל ומפורטות בכתב האישום.

34. על מנת להגן עליהם אני אוסר לפרסם כל פרט שעשוי לגלות את זהותו של מי מן הקטינים הקשורים לתיק זה.

ניתנה היום, א' סיוון תשע"ח 15 מאי 2018, במעמד הצדדים.

[1] שני הילדים המוזכרים בהכרעת הדין מכונים בשמות בדויים כדי להגן על פרטיותם.

[2] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 5, שורה 15.

[3] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 5, שורה 22.

[4] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 5, שורות 28-29.

[5] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 7, שורות 11-14.

[6] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2017, עמ' 7, שורה 17.

[7] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2017, עמ' 7, שורות 20-21.

[8] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 6, שורות 1-2.

[9] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 7, שורות 1-4.

[10] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2017, עמ' 7, שורות 24-26.

[11] ת/2

[12] ת/3.

[13] ת/8.

[14] ת/8, שורה 10.

[15] ת/8, שורות 16-17

[16] ת/8, שורות 21-22.

[17] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2018, עמ' 11, שורה 21 ואילך.

[18] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.17, עמ' 12, שורה 11.

[19] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2018, עמ' 11, שורה 22 ואילך.

[20] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2018, עמ' 12, שורות 20-21.

[21] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2018, עמ' 15, ש' 10-11.

[22] ת/7.

[23] פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2018, עמ' 19, שורות 1-4.

[24] ת/9.

[25] ת/9, עמ' 1, שורה 7 ואילך.

[26] ת/9, עמ' 2, שורה 24.

[27] ת/10.

[28] ת/10, עמ' 2, שורה 12 ואילך.

[29] ת/11.

[30] ת/11, עמ' 2, שורה 6.

[31] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.2018, עמ' 27, שורות 9-10.

[32] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.2018, עמ' 29, שורה 8.

[33] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.2018, עמ' 29, שורות 16-18.

[34] פרוטוקול הדיון מיום 18.1.2018, עמ' 29, ש' 20.

[35] ת/12.

[36] ת/12, עמ' 2, שורה 22.

[37] ת/12, עמ' 12, שורות 26-27.

[38] ת/13

[39] ת/13, עמ' 2. שורות 13-14.

[40] ת/13, עמ' 2, שורות 24-25.

[41] הכוונה היא שמיכאל אמר את הדברים לנאשם 1 כשזה ניגש אליו, ונאשם 2 שעמד בסמוך שמע את הדברים.

[42] ת/13, עמ' 3, שורות 43-44.

[43] ת/13, עמ' 3, שורות 45-47.

[44] ת/13, עמ' 3, שורות 51-54.

[45] ת/14.

[46] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.2018, עמ' 34, שורות 8-11.

[47] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.18, עמ' 33, שורות 5-6.

[48] פרוטוקול הדיון מיום 22.1.18, עמ' 33, שורות 3-4.